ODPORÚČANIA

KOMISIA

ODPORÚČANIE KOMISIE

z 23. júna 2009

o referenčných metaúdajoch pre európsky štatistický systém

(Text s významom pre EHP)

(2009/498/ES)

KOMISIA EURÓPSKYCH SPOLOČENSTIEV,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva, a najmä na jej článok 211,

keďže:

(1) Kódex postupov pre európsku štatistiku [1] určený pre národné štatistické úrady a štatistický úrad Spoločenstva obsahuje 15 zásad týkajúcich sa inštitucionálneho prostredia, štatistických postupov a štatistických výstupov.

(2) 15. zásada kódexu postupov pre európsku štatistiku sa vzťahuje na prístupnosť a jasnosť európskej štatistiky a zdôrazňuje sa v nej, že sprievodné metaúdaje by sa mali zaznamenávať v súlade so štandardizovaným systémom metaúdajov.

(3) Referenčné metaúdaje sú integrálnou súčasťou systému metaúdajov každého štatistického úradu.

(4) Prijatím kódexu postupov pre európsku štatistiku sa národné štatistické úrady a štatistický úrad Európskych spoločenstiev zaviazali zostavovať kvalitnú štatistiku, čo si vyžaduje aj transparentnejšie a harmonizovanejšie podávanie správ o kvalite údajov.

(5) V rámci iniciatívy SDMX týkajúcej sa spoločných technických a štatistických noriem na výmenu a spoločné využívanie údajov a metaúdajov, ktorú zaviedli Banka pre medzinárodné zúčtovanie, Európska centrálna banka, štatistický úrad Európskych spoločenstiev (Eurostat), Medzinárodný menový fond, Organizácia pre hospodársku spoluprácu a rozvoj, Organizácia Spojených národov a Svetová banka, boli stanovené obsahovo orientované všeobecné pokyny pre iniciatívu SDMX, ktorými sa podporuje tvorba a zavádzanie harmonizovaných referenčných metaúdajov v európskom štatistickom systéme.

(6) Výrazné zvýšenie efektívnosti sa dá dosiahnuť vtedy, ak sa referenčné metaúdaje tvoria na základe harmonizovaného zoznamu štatistických pojmov v európskom štatistickom systéme a národné štatistické úrady a štatistický úrad Európskych spoločenstiev môžu zároveň v prípade potreby pridávať v konkrétnych štatistických oblastiach ďalšie štatistické pojmy.

(7) Referenčný rámec pre toto odporúčanie poskytuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 223/2009 z 11. marca 2009 o európskej štatistike [2],

TÝMTO ODPORÚČA ČLENSKÝM ŠTÁTOM:

1. Národné štatistické úrady sa vyzývajú, aby v prípade, že sa referenčné metaúdaje zostavujú v rôznych štatistických oblastiach alebo sa vymieňajú v rámci európskeho štatistického systému alebo mimo neho, používali štatistické pojmy a podradené pojmy uvedené v prílohe.

[1] Odporúčanie Komisie z 25. mája 2005 o nezávislosti, integrite a zodpovednosti národných štatistických úradov a štatistického úradu Európskych spoločenstiev, KOM(2005) 217 v konečnom znení.

[2] Ú. v. EÚ L 87, 31.3.2009, s. 164.

2. Národné štatistické úrady by mali do uvedeného zoznamu pojmov a podradených pojmov pridať ďalšie štatistické pojmy, ak je to potrebné v konkrétnych štatistických oblastiach.

3. Národné štatistické úrady sa vyzývajú, aby Komisiu (Eurostat) pravidelne informovali o tom, ako používajú pojmy a podradené pojmy uvedené v prílohe.

V Bruseli 23. júna 2009

Za Komisiu

Joaquín ALMUNIA

člen Komisie

PRÍLOHA

Zoznam štatistických pojmov a podradených pojmov (vrátane vymedzení pojmov a podradených pojmov)

Číslo	Pojmy	Podradené pojmy	Opis
1.	Kontakt		Jednotlivec alebo kontaktné miesta organizácie pre údaje alebo metaúdaje vrátane informácií o tom, ako je možné ich kontaktovať.
1.1.		Kontaktná organizácia	Názov organizácie kontaktných miest pre údaje alebo metaúdaje.
1.2.		Jednotka v kontaktnej organizácii	Oddelenie organizácie, na ktoré je možné sa obrátiť.
1.3.		Názov kontaktu	Názov kontaktných miest pre údaje alebo metaúdaje.
1.4.		Funkcia kontaktnej osoby	Oblasť technickej zodpovednosti kontaktu, napríklad „metodika“, „správa databázy“ alebo „zverejňovanie údajov“.
1.5.		Kontaktná poštová adresa	Poštová adresa kontaktných miest pre údaje alebo metaúdaje.
1.6.		Kontaktná e-mailová adresa	E-mailová adresa kontaktných miest pre údaje alebo metaúdaje.
1.7.		Kontaktné telefónne číslo	Telefónne číslo kontaktných miest pre údaje alebo metaúdaje.
1.8.		Kontaktné faxové číslo	Faxové číslo kontaktných miest pre údaje alebo metaúdaje.
2.	Aktualizácia metaúdajov		Dátum vloženia prvku metaúdajov do databázy alebo jeho zmeny v databáze.
2.1.		Posledná certifikácia metaúdajov	Dátum poslednej certifikácie, ktorú vykonal správca domény, z ktorej vyplýva, že zaslané metaúdaje sú stále aktuálne, aj keď sa nezmenil obsah.
2.2.		Posledné zaslanie metaúdajov	Dátum posledného zverejnenia metaúdajov.
2.3.		Posledná aktualizácia metaúdajov	Dátum poslednej aktualizácie metaúdajov.
3.	Prezentácia štatistiky		
3.1.		Opis údajov	Zrozumiteľne opísané najdôležitejšie vlastnosti súboru údajov vzťahujúce sa na zverejňované údaje a ukazovatele.
3.2.		Klasifikačný systém	Členenie alebo rozdelenie predmetov do skupín na základe spoločných vlastností predmetov.
3.3.		Pokrytie odvetví	Hlavné ekonomické alebo iné odvetvia, na ktoré sa štatistika vzťahuje.
3.4.		Štatistické pojmy a definície	Štatistické vlastnosti štatistických pozorovaní.
3.5.		Štatistická jednotka	Subjekt, o ktorom sa získavajú informácie a v poslednej fáze sa zostavuje štatistika.
3.6.		Štatistická populácia	Celkový počet členov alebo populácia alebo „univerzum“ určitej triedy osôb, predmetov alebo udalostí.

Číslo	Pojmy	Podradené pojmy	Opis
3.7.		Sledovaná oblasť	Krajina alebo geografická oblasť, na ktorú sa meraný štatistický jav vzťahuje.
3.8.		Časové pokrytie	Obdobie, za ktoré sú údaje k dispozícii.
3.9.		Bázické obdobie	Obdobie použité ako základ indexového čísla alebo obdobie, na ktoré sa vzťahuje konštantný rad.
4.	Merná jednotka		Jednotka, v ktorej sa merajú hodnoty údajov.
5.	Sledované obdobie		Obdobie alebo čas, na ktorý sa má vzťahovať štatistické pozorovanie.
6.	Inštitucionálny mandát		Súbor pravidiel alebo iný formálny súbor pokynov, na základe ktorých určitá organizácia dostáva úlohu aj právomoc zbierať, spracúvať a zverejňovať štatistiku.
6.1.		Právne akty a iné dohody	Právne akty alebo iné formálne dohody, na základe ktorých určitá agentúra dostáva úlohu aj právomoc zbierať, spracúvať a zverejňovať štatistiku.
6.2.		Spoločné využívanie údajov	Dohody alebo postupy týkajúce sa spoločného využívania údajov a koordinácie medzi agentúrami, ktoré zostavujú údaje.
7.	Dôvernosť		Vlastnosti údajov, ktoré udávajú, do akej miery by ich neoprávnené zverejnenie mohlo ovplyvniť alebo poškodiť záujem zdroja alebo ďalších príslušných strán.
7.1.		Dôvernosť – politika	Legislatívne opatrenia alebo iné formálne postupy, ktoré bránia neoprávnenému zverejneniu údajov, ktoré priamo alebo nepriamo identifikujú osobu alebo hospodársky subjekt.
7.2.		Dôvernosť–spracovanie údajov	Pravidlá používané pri spracovaní súboru údajov, aby bola zabezpečená štatistická dôvernosť a nedošlo k neoprávnenému zverejneniu.
8.	Politika zverejňovania		Pravidlá zverejňovania štatistických údajov zúčastneným stranám.
8.1.		Kalendár publikovania údajov	Harmonogram dátumov publikovania štatistických údajov.
8.2.		Prístup ku kalendáru publikovania údajov	Prístup k informáciám v kalendári publikovania údajov.
8.3.		Prístup používateľov	Politika sprístupňovania údajov používateľom, rozsah sprístupňovania (napr. verejnosti, vybraným používateľom), spôsob informovania používateľov o publikovaní údajov a stanovenie toho, či sú pravidlá smerodajné pre sprístupňovanie štatistických údajov všetkým používateľom.
9.	Periodicita zverejňovania		Časový interval, v ktorom sa zverejňuje štatistika za určité obdobie.
10.	Formát zverejňovania		Prostriedky, ktorými sa zverejňujú štatistické údaje a metaúdaje.
10.1.		Tlačové oznámenie	Pravidelné alebo jednorazové tlačové správy týkajúce sa údajov.
10.2.		Publikácie	Pravidelné alebo jednorazové publikácie, v ktorých sa zverejňujú údaje.
10.3.		Online databázy	Informácie o online databázach, v ktorých je možné získať prístup k zverejneným údajom.

Číslo	Pojmy	Podradené pojmy	Opis
10.4.		Prístup k mikroúdajom	Informácia o tom, či sa zverejňujú aj mikroúdaje.
10.5.		Iné	Odkazy na ďalšie najdôležitejšie zverejnené údaje.
11.	Dostupnosť dokumentácie		
11.1.		Dokumentácia o metodike	Opis metodických dokumentov, ktoré sú k dispozícii, a odkazy na ne.
11.2.		Dokumentácia o kvalite	Dokumenty o postupoch používaných pri riadení a hodnotení kvality.
12.	Riadenie kvality		Systémy a rámce, ktoré organizácia používa pri riadení kvality štatistických produktov a postupov.
12.1.		Zabezpečenie kvality	Všetky systematické činnosti realizované na zabezpečenie toho, aby postupy spĺňali požiadavky na štatistické výstupy.
12.2.		Hodnotenie kvality	Celkové hodnotenie kvality údajov na základe štandardných kritérií kvality.
13.	Význam		Miera, do akej štatistické informácie zodpovedajú súčasným a potenciálnym potrebám používateľov.
13.1.		Potreby používateľov	Opis používateľov a ich potrieb, pokiaľ ide o štatistické údaje.
13.2.		Spokojnosť používateľov	Opatrenia na určenie spokojnosti používateľov.
13.3.		Úplnosť	Miera, do akej sú k dispozícii všetky potrebné štatistiky.
14.	Presnosť a spoľahlivosť		Presnosť: stupeň zhody medzi výpočtami alebo odhadmi a presnými alebo skutočnými hodnotami, ktoré mali byť predmetom štatistického merania. Spoľahlivosť: stupeň zhody medzi prvým a nasledujúcim odhadom.
14.1.		Celková presnosť	Hodnotenie presnosti určitého súboru údajov alebo oblastí, ktoré sú súhrnom rôznych zložiek.
14.2.		Výberová chyba	Časť rozdielu medzi hodnotou populácie a jej odhadom, odvodeným z náhodnej vzorky, spôsobená tým, že sa sleduje len podmnožina populácie.
14.3.		Iná ako výberová chyba	Chyba v odhadoch zisťovania, ktorú nemožno pripísať fluktuáciám vo výbere.
15.	Aktuálnosť a časová presnosť		
15.1.		Aktuálnosť	Obdobie medzi zverejnením údajov a udalosťou alebo javom, ktoré opisujú.
15.2.		Časová presnosť	Časový odstup medzi skutočným zaslaním údajov a termínom, do ktorého mali byť zaslané.

Číslo	Pojmy	Podradené pojmy	Opis
16.	Porovnateľnosť		Meranie vplyvu rozdielov v použitých štatistických pojmoch a nástrojoch a postupoch merania, ak sa porovnáva štatistika medzi rozdielnymi zemepisnými oblasťami alebo v čase.
16.1.		Porovnateľnosť – geografická	Miera, do akej je porovnateľná štatistika medzi rozdielnymi zemepisnými oblasťami.
16.2.		Časová porovnateľnosť	Miera, do akej sú údaje porovnateľné v čase.
17.	Koherencia		Vhodnosť štatistických údajov na spoľahlivé vzájomné kombinovanie rôznymi spôsobmi a na rôzne účely.
17.1.		Koherencia – prierezová	Miera, do akej sú údaje porovnateľné s údajmi získanými z iných zdrojov údajov alebo štatistických oblastí.
17.2.		Koherencia – interná	Miera, do akej sú údaje v rámci daného súboru údajov konzistentné.
18.	Náklady a zaťaženie		Náklady na zber a tvorbu štatistických produktov a zaťaženie respondentov.
19.	Revízia údajov		Všetky zmeny hodnoty publikovaných údajov.
19.1.		Revízia údajov - politika	Politika, ktorou sa má zabezpečiť transparentnosť zverejňovaných údajov, v rámci ktorej sa najprv zostavujú predbežné údaje, ktoré sa neskôr revidujú.
19.2.		Revízia údajov - prax	Informácie o revidovaní údajov v praxi.
20.	Štatistické spracovanie		
20.1.		Zdrojové údaje	Vlastnosti a zložky originálnych štatistických údajov používaných na zostavovanie štatistických súhrnov.
20.2.		Periodicita zberu údajov	Periodicita, s akou sa zbierajú zdrojové údaje.
20.3.		Zber údajov	Systematický proces získavania údajov pre oficiálnu štatistiku.
20.4.		Overovanie správnosti údajov	Postup na monitorovanie výsledkov zostavovania údajov a zabezpečenie kvality štatistických výsledkov.
20.5.		Zostavovanie údajov	Postup, pri ktorom sa podľa daného súboru pravidiel odvodzujú nové informácie.
20.6.		Úprava	Súbor postupov používaných na úpravu štatistických údajov, aby zodpovedali vnútroštátnym a medzinárodným normám alebo aby sa pri zostavovaní konkrétnych súborov údajov odstránili rozdiely v kvalite údajov.
21.	Poznámka		Doplňujúci text, ktorý je možné pripojiť k údajom alebo metaúdajom.